

Aan

EnergieNed, sectie Netbeheerders  
T.a.v. de heer ir. drs. J.J. Damsté  
Postbus 9042  
6800 GD ARNHEM

aangetekend per fax

Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)
05 OKT 2005	2005-2029	101929/37.B416	12

Onderwerp

Verzoek tot wijziging van het voorstel voor de voorwaarden gas als bedoeld in artikel 12b Gaswet

Geachte heer Damsté,

Hierbij ontvangt u ons verzoek tot wijziging van het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders gas als bedoeld in artikel 12b van de Gaswet. Dit verzoek is gebaseerd op artikel 12f, derde lid van de Gaswet.

#### 1. Overgang bevoegdheden van directeur DTe naar raad van bestuur NMa

Op 1 juli 2005 is de Wet tot omvorming van het bestuursorgaan van de Nederlandse Mededingingsautoriteit tot zelfstandig bestuursorgaan (Stb. 2005, 172) in werking getreden. Met deze wetwijziging zijn de bevoegdheden van de directeur DTe en de directeur-generaal van de NMa overgegaan naar het nieuwe, zelfstandige bestuursorgaan de raad van bestuur van de NMa (de Raad). De Dienst uitvoering en toezicht Energie is thans de directie 'Directie Toezicht energie' van de NMa.

De omvorming van de NMa brengt met zich mee dat de wettelijke bevoegdheden voor dit verzoek en de vaststelling van de voorwaarden, zijn overgegaan naar de Raad.

#### 2. Voorstel van de gezamenlijke netbeheerders gas

Op 25 april 2005 heeft de directeur DTe een voorstel voor de voorwaarden zoals bedoeld in artikel 12b Gaswet ontvangen. Het voorstel met kenmerk 2005-2029 is namens de gezamenlijke netbeheerders gas ingediend door EnergieNed, Federatie van Energiebedrijven in Nederland, sectie Netbeheerders.

### **3. Procedure en wettelijk kader**

Op het besluit tot vaststelling van de voorwaarden heeft de directeur DTe de openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing verklaard. Het voorstel heeft van 29 april tot en met 31 mei 2005 bij de DTe ter inzage gelegen en is gepubliceerd op de website van DTe. De terinzagelegging en een hoorzitting zijn aangekondigd in de Staatscourant (29 april 2005, nr. 83, p. 28). Op grond van artikel 3:13 Awb kon een ieder tot en met 31 mei 2005 zijn of haar zienswijze op het voorstel aan DTe kenbaar maken.

Door de volgende organisaties is schriftelijk op het voorstel gereageerd: APX Group, Cycle Systems Energy Services, D-Gas B.V., Eneco Energie, EnergieNed sectie Handel en Verkoop, EnergieNed sectie Productie, Gasunie Trade & Supply, LTO Nederland, Nuon, VEMW en VEOG. Op 14 juni 2005 heeft bij DTe een hoorzitting over het voorstel plaatsgevonden, waarbij mondelinge zienswijzen naar voren konden worden gebracht. Afschrift van de ontvangen schriftelijke zienswijzen en een verslag van de hoorzitting treft u bij deze brief aan.

### **4. Te wijzigen onderwerpen**

Bij toetsing van het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders gas dient de Raad te beoordelen of het voorstel in strijd is met de belangen als bedoeld in artikel 12f, eerste lid of met de eisen als bedoeld in artikel 12, tweede lid van de Gaswet.

Hieronder treft u de onderwerpen aan die naar ons oordeel in strijd zijn met de genoemde belangen en eisen. Daarbij is per onderwerp gemotiveerd aangegeven waarom wijziging van dat onderwerp noodzakelijk is.

### **5. Verder verloop van de procedure**

De gezamenlijke netbeheerders gas hebben op grond van artikel 12f, vierde lid van de Gaswet, na verzending van deze brief, een termijn van 4 weken om het voorstel te wijzigen en aan de Raad te doen toekomen.

### **6. Notificatie**

Op grond van artikel 12f, derde lid van de Gaswet dienen de voorwaarden – voor zover nodig – ter notificatie aan de Europese Commissie te worden aangeboden. Wij zullen daartoe het gewijzigde voorstel van de gezamenlijke netbeheerders beoordelen (en daar waar nodig aanpassen) en die delen ter notificatie aanbieden. Op grond van de toepasselijke richtlijnen (98/34/EG en 98/48/EG) zal de notificatie tenminste 3 maanden in beslag nemen.

Voor de delen die ter notificatie worden aangeboden geldt dat zij, zolang de notificatieprocedure loopt, in afwachting van de reactie van de Commissie en (eventueel) de andere EU-lidstaten nog niet mogen worden vastgesteld. Van de delen die niet genotificeerd behoeven te worden, zal dan worden bezien of (gedeeltelijke) inwerkingtreding mogelijk is zonder inwerkingtreding van de te notificeren delen.

**7. Publicatie**

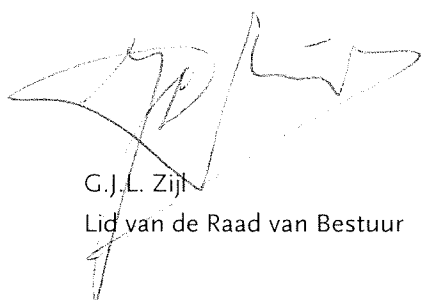
Om een ieder in de gelegenheid te stellen kennis te nemen van deze brief, zal een afschrift op de website van DTe ([www.dte.nl](http://www.dte.nl)) worden gepubliceerd.

**Tot slot**

Indien u overleg over deze brief wenst dan kunt u contact opnemen met de heer R.J. Spencer, clustermanager Groothandelsmarkt van DTe, bereikbaar onder telefoonnummer 070-3303509. Bij een eventuele schriftelijke reactie wordt u verzocht om te refereren aan kenmerk 101929.

Hoogachtend,

De Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit,  
namens deze:



G.J.L. Zijl  
Lid van de Raad van Bestuur

Bijlagen:           Schriftelijke zienswijzen (11 stuks)  
                          Hoorzittingsverslag

## Te wijzigen onderwerpen

### Toelichting

Hieronder treft u de onderwerpen aan die naar het oordeel van de Raad in strijd zijn met de belangen en eisen als genoemd in artikel 12f, eerste en tweede lid van de Gaswet:

- het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch functioneren van de gasvoorziening,
- het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt,
- het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers,
- het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders,
- het belang van het op een objectieve, transparante en niet-discriminatoire wijze in evenwicht houden van het landelijk gastransportnet en op een wijze die de kosten weerspiegelt,
- de ministeriele regeling als bedoeld in artikel 12 Gaswet,
- de eis dat de voorwaarden de interoperabiliteit van de netten garanderen, en
- de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

Tevens is strijd met (andere) artikelen van de Gaswet, de Algemene wet bestuursrecht en de Ministeriele Regeling tariefstructuren en voorwaarden gas (Stc. 13 januari 2005, nr. 9, p. 8) aangegeven.

Per onderwerp is gemotiveerd aangegeven waarom wijziging van dat onderwerp noodzakelijk is. Op een aantal punten is eveneens aangegeven of het betrokken onderwerp ook door marktpartijen of organisaties in hun zienswijzen is opgebracht (aangeduid als zienswijzers). Wij verzoeken u uw wijzigingen door te voeren in alle artikelen van de voorwaarden die betrekking hebben op of worden geraakt door het onderwerp.

U treft hieronder eerst algemene opmerkingen aan die op het voorstel als geheel betrekking hebben of op meerdere onderdelen van het voorstel. Daaronder treft u opmerkingen per bijlage bij uw voorstel aan, waarbij de door u gehanteerde nummering en volgorde is aangehouden.

ALGEMEEN .....	5
BIJLAGE 1: AANSLUIT- EN TRANSPORTVOORWAARDEN RNB.....	9
BIJLAGE 2: VOORWAARDEN SYSTEEMVERBINDING LNB EN AANGESLOTENE.....	12
BIJLAGE 3: VOORWAARDEN SYSTEEMVERBINDING LNB EN REGIONAAL NET.....	15
BIJLAGE 4: TRANSPORTVOORWAARDEN LNB.....	17
BIJLAGE 5: MEETVOORWAARDEN RNB .....	24
BIJLAGE 6: MEETVOORWAARDEN LNB .....	25
BIJLAGE 7: WETTELIJKE TAKEN LNB VAN ALGEMEEN BELANG .....	27

BIJLAGE 8: ALLOCATIEMETHODE .....	27
BIJLAGE 9: SAMENWERKINGSREGELING NETBEHEERDERS GAS.....	29
BIJLAGE 10: BEGRIPPENLIJST GAS .....	29

## ALGEMEEN

### 1. Opzet en indeling van de voorwaarden

**Onderdeel van het voorstel:** alle onderdelen.

**In strijd met:** het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden de interoperabiliteit van de netten garanderen en de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders bestaat uit 10 verschillende documenten. Daarbij valt op dat een scheiding is aangebracht tussen de voorwaarden die betrekking hebben op de regionale netbeheerders (RNB) en de voorwaarden die betrekking hebben op de landelijke netbeheerder (LNB). De documenten zelf zijn gescheiden (bijvoorbeeld aparte meetvoorwaarden RNB en LNB, aparte transportvoorwaarden RNB en LNB) en ook de inhoud is gescheiden (bijvoorbeeld inhoudelijk andere voorwaarden, maar ook andere begrippen en definities). Met verscheidene zienswijzers zijn wij van oordeel dat die scheidingen leiden tot onduidelijkheid voor afnemers en andere partijen op de gasmarkt. Noch de Gaswet of de ministeriele regeling hebben beoogd een scheiding tussen RNB en LNB in de voorwaarden aan te brengen.

Onduidelijke of tegenstrijdige voorwaarden zijn niet in het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, noch wordt daarmee het doelmatig handelen van netgebruikers bevorderd. Als bijvoorbeeld aansluiten, beheer en meten op de regionale netten anders wordt behandeld dan op het landelijk net, dan is tevens niet duidelijk of de interoperabiliteit van de netten kan worden gegarandeerd. Met de vaststelling van de voorwaarden wordt beoogd aan alle partijen die door de voorwaarden worden geraakt, duidelijk te maken welke rechten en plichten zij hebben. Van belang is dus dat de voorwaarden kenbaar, transparant en eenduidig zijn. De structurele en inhoudelijke scheiding van de documenten staat dat naar ons oordeel in de weg. Wij verzoeken u de voorwaarden zoveel mogelijk te integreren, zowel naar structuur als naar inhoud (bijvoorbeeld 1 document met meetvoorwaarden, met algemene regels die zowel gelden voor de regionale netten als het landelijke net, en slechts noodzakelijke uitzonderingen op die algemene regels; dezelfde wettelijke begrippen en definities).

### 2. Alle begrippen in de Begrippenlijst

**Onderdeel van het voorstel:** alle onderdelen.

**In strijd met:** het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden de interoperabiliteit

van de netten garanderen, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Behalve in de Begrippenlijst zijn ook elders in de voorwaarden begrippen gedefinieerd. Voorkomen dient te worden dat onduidelijk bestaat over de inhoud van een begrip. Daarnaast is van belang dat voor de partijen die door de voorwaarden worden geraakt, duidelijk en overzichtelijk is wat de inhoud van een begrip is. Wij verzoeken u om alle begrippen in de Begrippenlijst op te nemen.

### **3. Directeur DTe en directeur-generaal NMa worden raad van bestuur NMa**

**Onderdeel van het voorstel:** alle onderdelen.

**In strijd met:** Gaswet en Elektriciteitswet 1998 (na 1 juli 2005).

**Motivering:** Op 1 juli 2005 is de Wet tot omvorming van het bestuursorgaan van de Nederlandse Mededingingsautoriteit tot zelfstandig bestuursorgaan (Stb. 2005, 172) in werking getreden. Met deze wetwijziging zijn de bevoegdheden van de directeur DTe en de directeur-generaal van de NMa overgegaan naar het nieuwe, zelfstandige bestuursorgaan de raad van bestuur van de NMa. De Dienst uitvoering en toezicht Energie is thans de directie 'Directie Toezicht energie' van de NMa. Wij verzoeken u in de voorwaarden de directeur en de directeur-generaal te vervangen door 'de Raad'.

### **4. "Nadere eisen" of "nadere voorwaarden" opnemen in de voorwaarden**

**Onderdeel van het voorstel:** inclusief maar niet beperkt tot paragraaf 2 van de Transportvoorwaarden RNB, paragraaf 2, 3 en 4 van de Voorwaarden systeemverbinding LNB, paragraaf 2, 3 en 4 van de Voorwaarden systeemverbinding LNB en Regionaal net, paragraaf 5 van de Transportvoorwaarden LNB, paragraaf 5 Transportvoorwaarden LNB.

**In strijd met:** het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Het verwijzen in de voorwaarden naar nadere voorwaarden, nadere eisen, technische eisen of soortgelijke specificaties is niet transparant. Met enkele zienswijzers zijn wij van oordeel dat daardoor de rechtszekerheid van de afnemer wordt beperkt. Wij verzoeken u om de nadere voorwaarden en dergelijke integraal in de voorwaarden op te nemen, dan wel de verwijzingen er naar te schrappen.

### **5. Aanleveren stuurinformatie aan shippers**

**Onderdeel van het voorstel:** Meetvoorwaarden RNB, Meetvoorwaarden LNB.

**In strijd met:** het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van het op een objectieve, transparante en niet-discriminatoire wijze in evenwicht houden van het landelijk gastransportnet en op een wijze die de kosten weerspiegelt.

**Motivering:** Om zijn taak als shipper doelmatig uit te kunnen voeren (bijv. nauwkeurige nominatie) dient deze te beschikken over zo recent mogelijke informatie betreffende het verbruik van zijn afnemers. Daartoe dient tenminste elke op-afstand-uitleesbare meter dagelijks te worden

uitgelezen en moet de meetverantwoordelijke, of waar van toepassing de LNB, deze gegevens (ongecorrigeerd) dezelfde dag aan de shipper ter beschikking stellen (ook desgevraagd dagelijks aan de afnemer). Wij verzoeken u de voorwaarden dienovereenkomstig aan te passen.

## 6. Allocatie op maandbasis te lang

**Onderdeel van het voorstel:** Meetvoorwaarden RNB, Meetvoorwaarden LNB, Allocatiemethode.

**In strijd met:** het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch functioneren van de gasvoorziening, het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders.

**Motivering:** Op basis van de voorstellen zal de LNB slechts éénmaal per maand op de 6e werkdag volgend op die maand de allocatiedata vaststellen en doorsturen naar shippers en de overige netbeheerders. Dat betekent dat de (financiële) positie van de shipper betreffende de eerste dag van een maand pas 6 weken later wordt vastgesteld. Het is niet in het belang van de marktpartijen en netbeheerders dat zolang onduidelijkheid bestaat over de financiële afhandeling van de allocatie en onbalans. De huidige voorstellen leiden daarmee tot lange krediettermijnen, wat onredelijk marktbelemmerend kan werken en een drempel voor nieuwe toetreders kan vormen. Deze kredieteisens leiden ook tot extra kosten die uiteindelijk door de afnemers worden gedragen. Wij verzoeken u de voorwaarden voor het tijdschema en de dataoverdracht van de allocatie zodanig aan te passen dat per dag gealloceerd wordt en dat de gealloceerde gegevens per dag aan de shippers en de regionale netbeheerders bekend worden gemaakt.

## 7. Richtlijnen gastransport 2005

**Onderdeel van het voorstel:** bepalingen ontbreken.

**In strijd met:** het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch functioneren van de gasvoorziening, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** In de Richtlijnen Gastransport 2005 worden aanwijzingen gegeven voor de transportvoorwaarden voor de netbeheerders. Deze richtlijnen omvatten onder meer bepalingen met betrekking tot informatie-uitwisseling en publicatie, verhandeling van tolerantieruimte, handel op het TTF en verdeling van capaciteit. Met een zienswijzer zijn wij van oordeel dat de voorwaarden in ieder geval bepalingen over alle onderwerpen dienen te bevatten, voor zover nog niet opgenomen, die in de Richtlijnen Gastransport 2005 worden voorgeschreven. Wij verzoeken u de voorwaarden dienovereenkomstig aan te passen.

## 8. Civielrechtelijke onderwerpen

**Onderdeel van het voorstel:** inclusief maar niet beperkt tot paragraaf 2.1 van de Voorwaarden Systeemverbinding LNB – Aangeslotene (eigendom van de aansluiting/systeemverbinding), paragraaf 3 van de Allocatiemethode, paragraaf 5 Transportvoorwaarden LNB.

**In strijd met:** 12b Gaswet.

**Motivering:** Op meerdere punten komen bepalingen voor die ingrijpen op civielrechtelijke verhoudingen, zoals bijvoorbeeld de eigendom van de aansluiting, de afhandeling van (credit)facturen en de rechtsgevolgen van de beëindiging van overeenkomsten. Dergelijke verhoudingen worden – onder meer – geregeld in het Burgerlijk Wetboek. De Gaswet biedt geen juridische basis om daarop in te grijpen. Wellicht is dit overgenomen uit bestaande of vroegere civielrechtelijke afspraken. Met enkele zienswijzers zijn wij van oordeel dat deze bepalingen niet in de voorwaarden horen. Wij verzoeken u die bepalingen te verwijderen.

#### 9. Verwijzingen naar handleidingen en normen

**Onderdeel van het voorstel:** alle onderdelen.

**In strijd met:** het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Op meerdere punten wordt verwezen naar handleidingen en normen die zelf niet zijn opgenomen in de voorwaarden. Daarnaast zijn verwijzingen naar normen niet volledig, althans kan niet worden afgeleid om welke versie van de norm of handleiding het gaat, bijvoorbeeld de handleiding NESTOR gas. Wij verzoeken u in de voorwaarden de normen en handleiding op te nemen, dan wel verwijzingen daarnaar eenduidig en ondubbelzinnig vast te leggen.

#### 10. Invoerders vallen ook onder de voorwaarden

**Onderdeel van het voorstel:** alle onderdelen.

**In strijd met:** artikel 12b Gaswet, de Ministeriële Regeling, het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders en de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** In de voorwaarden zijn geen specificaties opgenomen waaraan invoerders op het landelijk gastransportnet moeten voldoen. In de commentarenmatrix bij het voorstel is door de gezamenlijke netbeheerders aangegeven dat de voorwaarden niet op invoerders van toepassing zouden zijn. Gelet op de definities van zowel afnemer als netgebruiker in de Gaswet, is ook een invoeder aan te merken als een afnemer en een netgebruiker in de zin van de Gaswet. Noch de Gaswet, noch de Ministeriële Regeling geeft grond om de toepasselijkheid van de voorwaarden voor invoerders te beperken tot de regionale netten. Met enkele zienswijzers zijn wij van oordeel dat de voorwaarden ook voor invoerders (op het landelijk gastransportnet) gelden. Wij verzoeken u de voorwaarden dienovereenkomstig aan te passen.

#### 11. Vage bewoordingen verduidelijken of verwijderen

**Onderdeel van het voorstel:** alle onderdelen.

**In strijd met:** het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders en de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Op meerdere punten komen bewoordingen voor als ‘onder meer’, ‘in principe’ en ‘vooral’. Dit impliceert dat die bepalingen niet volledig zijn, dan wel afhankelijk van de omstandigheden andere rechten en plichten gaan gelden. Naar ons oordeel is het van belang dat er voor alle partijen die door de voorwaarden worden geraakt, vooraf duidelijkheid is over hun rechten en plichten. Wij verzoeken u de betrokken voorwaarden zodanig aan te passen dat (mogelijke) onduidelijkheid wordt weggenomen, dan wel die onderdelen van de voorwaarden worden verwijderd.

#### 12. Om niet

**Onderdeel van het voorstel:** alle onderdelen.

**In strijd met:** 12b Gaswet.

**Motivering:** Op meerdere punten in de voorwaarden is opgenomen dat bepaalde diensten of voorzieningen ‘om niet’ ter beschikking zullen worden gesteld. Naar ons oordeel passen dergelijke bepalingen niet in de voorwaarden. Bepalingen over tarieven vinden hun plaats in de voorwaarden voor de tariefstructuren, dan wel in aanvullende afspraken die door de betrokken partijen kunnen worden gemaakt. Wij verzoeken u de “om niet” bepalingen of bewoordingen uit deze voorwaarden te verwijderen.

#### 13. Zoveel als redelijkerwijs mogelijk

**Onderdeel van het voorstel:** alle onderdelen.

**In strijd met:** het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Op meerdere punten is in de voorwaarden opgenomen dat een partij “zoveel als redelijkerwijs mogelijk” is, rekening zal houden met de belangen van een andere partij. Wellicht is dit overgenomen uit bestaande of vroegere civielrechtelijke afspraken. Naar ons oordeel is het van belang dat er voor alle partijen die door de voorwaarden worden geraakt, vooraf duidelijkheid is over hun rechten en plichten. Wij verzoeken u in de betrokken voorwaarden te specificeren in welke situaties of onder welke omstandigheden een recht of een plicht wel of niet zal gelden, dan wel de genoemde bewoordingen uit de betrokken voorwaarden te verwijderen.

### PER BIJLAGE VAN HET VOORSTEL

#### BIJLAGE 1: AANSLUIT- EN TRANSPORTVOORWAARDEN RNB

#### 14. Installatie is verantwoordelijkheid van de afnemer

**Onderdeel van het voorstel:** artikelen 2.1.4.3 en 2.1.4.4.

**In strijd met:** Gaswet, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Deze artikelen beogen de veiligheid bij het gebruik van installaties te bevorderen. Zoals blijkt uit de parlementaire geschiedenis van de Gaswet dient bij de invulling van deze taak

te worden gedacht aan het regelmatig verstrekken van gerichte voorlichting en adviezen aan afnemers over het noodzakelijk onderhoud en het veilig en doelmatig gebruik van toestellen en installaties. De verantwoordelijkheid voor de veiligheid van toestellen en installaties binnen de woning of het gebouw van de eindafnemer – dus vanaf de gasmeter – ligt bij de eindafnemer of de eigenaar zelf. De eisen waaraan de toestellen en installaties ten minste moeten voldoen zijn vastgesteld krachtens de Warenwet (in het Besluit gastoestellen) respectievelijk de Woningwet (in het Bouwbesluit). Wij verzoeken u het 2<sup>e</sup> deel van 2.1.4.3 en geheel 2.1.4.4. te verwijderen.

#### **15. Onafhankelijke keuringsinstantie**

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 2.5.2.7.

**In strijd met:** het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch functioneren van de gasvoorziening, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Uit dit artikel blijkt niet aan welke voorwaarden dient te worden voldaan en waarom jaarlijks door een onafhankelijke keuringsinstantie moet worden gekeurd. Wij verzoeken u deze voorwaarden te specificeren, dan wel de inspectieverplichting te verwijderen.

#### **16. Afsluiten van de invoedingsinstallatie**

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 2.5.2.9.

**In strijd met:** het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch functioneren van de gasvoorziening, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Naar ons oordeel mag het recht om invoeders af te sluiten alleen worden uitgeoefend wanneer de systeemintegriteit of de veiligheid in het geding zijn. In alle andere gevallen dient de netbeheerder, afhankelijk van het probleem, een redelijke termijn te stellen waarbinnen de invoeder zijn systeem op orde moet brengen. Wij verzoeken u de voorwaarden dienovereenkomstig aan te passen.

#### **17. Nadere afspraken over koppelen regionale netten**

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 2.6.1.1.

**In strijd met:** het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden de interoperabiliteit van de netten garanderen, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Verwijzingen in de onderhavige voorwaarden naar onderlinge te maken afspraken zoals gesteld in artikel 2.6.1 van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas zijn niet transparant. De onderlinge afspraken dienen integraal in de voorwaarden of in de Samenwerkingsregeling te worden opgenomen, dan wel op gepaste wijze door de betrokken netbeheerders te worden gepubliceerd.

#### 18. Geldige leverings- en transportovereenkomst

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 3.1.1.

**In strijd met:** artikel 14 Gaswet.

**Motivering:** Volgens deze bepaling dienen aan het gastransport door de netbeheerder, naast een geldige aansluitovereenkomst, tevens een geldige leverings- en meetovereenkomst ten grondslag te liggen. Artikel 14 Gaswet bepaalt echter dat een netbeheerder verplicht is gastransport aan te bieden, met uitzondering van de situaties als genoemd in artikel 15 Gaswet. In artikel 15 Gaswet staan niet de voorwaarden van geldige leverings- en meetovereenkomsten. Het is dus niet aan de netbeheerder om te toetsen of de overeenkomsten geldig zijn. Wij verzoeken u het artikel zodanig aan te passen dat de netbeheerder niet de geldigheid zal toetsen.

#### 19. Aanvullende eisen aan componenten gas

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 3.3.2.

**In strijd met:** het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch functioneren van de gasvoorziening, het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** In dit artikel wordt aangegeven dat de netbeheerder in “specifieke gevallen” “aanvullende eisen kan stellen”. Naar ons oordeel is dat niet transparant. De specifieke gevallen en de aanvullende eisen dienen integraal te worden opgenomen in de voorwaarden, dan wel dienen deze begrippen uit de voorwaarden verwijderd te worden. Wij verzoeken u de voorwaarden dienovereenkomstig aan te passen.

#### 20. Nadere eisen aan controle biogas

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 3.3.10.

**In strijd met:** het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch functioneren van de gasvoorziening, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** In dit artikel wordt aangegeven dat de netbeheerder in “nadere eisen” kan stellen. Naar ons oordeel is dat niet transparant. De specifieke gevallen en de aanvullende eisen dienen integraal te worden opgenomen in de voorwaarden, dan wel dienen deze begrippen uit de voorwaarden verwijderd te worden. Wij verzoeken u de voorwaarden dienovereenkomstig aan te passen.

#### 21. Controle op vergunninghouderschap bij switch of inhuizing van kleinverbruikers

**Onderdeel van het voorstel:** artikelen B1.3.1.5 sub i; B1.3.1.10, laatste bullet; B1.4.3.3, sub h en B1.4.3.6, laatste bullet.

**In strijd met:** Gaswet Veegwet EZ 2005.

**Motivering:** Door de aangenomen amendementen 17 en 20 bij de Veegwet EZ 2005 valt de groep kleinverbruikers niet meer samen met de groep afnemers die uitsluitend door een vergunninghoudende leverancier beleverd mogen worden. De in bedoelde artikelen

voorgeschreven check op het vergunninghouderschap is daarmee zinloos geworden. De netbeheerder beschikt niet over informatie om de afnemers die op grond van genoemde amendementen niet door een vergunninghoudende leverancier beleverd hoeven te worden, te onderscheiden van overige kleinverbruikers. Wij verzoeken u de genoemde bepalingen uit de voorwaarden te verwijderen.

## **22. Periode tussen switchmelding en switchdatum**

**Onderdeel van het voorstel:** Bijlage 1, artikel B1.5.3.

**In strijd met:** het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Naar ons oordeel dient de periode tussen switchmelding en -datum eenduidig in de voorwaarden te worden vastgelegd. De huidige formulering waarbij de netbeheerders in onderling overleg deze periode kunnen wijzigen, leidt mogelijk tot rechtsonzekerheid en -ongelijkheid bij de afnemer. Indien de toekomstige praktijk aanleiding geeft om de periode aan te passen, dan kunnen de gezamenlijke netbeheerders daartoe een wijzigingsvoorstel indienen. Wij verzoeken u de 2<sup>e</sup> zin van dit artikel te verwijderen.

## **BIJLAGE 2: VOORWAARDEN SYSTEEMVERBINDING LNB EN AANGESLOTENE**

### **23. Voorwaarden voor de aansluiting**

**Onderdeel van het voorstel:** voorwaarden ontbreken.

**In strijd met:** artikel 6 Ministeriele Regeling, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** De voorwaarden bevatten geen technische specificaties voor de aansluiting. Wij verzoeken u die specificaties aan de voorwaarden toe te voegen.

### **24. Geldige leverings- en transportovereenkomst**

**Onderdeel van het voorstel:** paragraaf 1.3.

**In strijd met:** artikel 14 Gaswet, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Volgens deze bepaling dient aan de beschikbaarstelling van gas door de landelijk netbeheerder een geldige leverings- en een geldige transportovereenkomst ten grondslag te liggen. Artikel 14 Gaswet bepaalt echter dat een netbeheerder verplicht is gastransport aan te bieden, met uitzondering van de situaties als genoemd in artikel 15 Gaswet. In artikel 15 Gaswet staan niet de voorwaarden van een geldige leverings- en een geldige transportovereenkomst. Het is dus niet aan de netbeheerder om te toetsen of de overeenkomsten geldig zijn. Wij verzoeken u het artikel zodanig aan te passen dat de netbeheerder niet de geldigheid zal toetsen.

## 25. Weigering om een aansluiting te realiseren

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 2.1.1.

**In strijd met:** artikel 6 Ministeriele Regeling, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Naar ons oordeel dient een weigering om een aansluiting te realiseren altijd schriftelijk door de netbeheerder gemotiveerd te worden. Bovendien dient een dergelijke weigering binnen een redelijke termijn aan de betreffende afnemer medegedeeld te worden. Wij verzoeken u de voorwaarden dienovereenkomstig aan te passen.

## 26. Voorwaarden voor de aansluiting en het beheer

**Onderdeel van het voorstel:** paragrafen 2.1 en 2.4.

**In strijd met:** artikel 12b Gaswet, artikelen 6 en 7 Ministeriele Regeling, het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders en de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** De opbouw van deze paragraaf is niet geheel duidelijk. Aanleg en beheer van de aansluiting behoren tot het vrije domein. Naar ons oordeel dient in deze paragrafen dan ook de huidige artikelen 2.1.4 en 2.5.4 als eerste te worden opgenomen, gevolgd door de voorwaarden die gelden voor de aansluiting en het beheer (ongeacht wie de aanleg en het beheer verzorgen). Wij verzoeken u de voorwaarden dienovereenkomstig aan te passen.

## 27. Werkzaamheden in de omgeving van de aansluiting

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 3.4.

**In strijd met:** het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Naar ons oordeel behoeven alleen die werkzaamheden tevoren bij de netbeheerder te worden aangemeld, die mogelijk van invloed kunnen zijn op de aansluiting. Een algemene meldingsplicht van iedere activiteit bij de aansluiting is niet nodig en onnodig bezwarend voor de afnemer. Wij verzoeken u de voorwaarden dienovereenkomstig aan te passen.

## 28. Meten door erkende meetverantwoordelijke

**Onderdeel van het voorstel:** paragraaf 4.

**In strijd met:** artikel 12b Gaswet, het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Een afnemer is vrij te bepalen wie op zijn aansluiting metingen verricht (ongeacht wie de aansluiting heeft aangelegd). De huidige bewoordingen van artikel 4.1 laten daarover onduidelijkheid bestaan. Wij verzoeken u de voorwaarden zodanig aan te passen dat die onduidelijkheid wordt weggenomen en voor alle afnemers duidelijk is aan welke voorwaarden metingen dienen te voldoen.

**29. Afwijking van de meet- en regelinrichting**

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 4.7.

**In strijd met:** het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Het gestelde in bepaling 4.7 is alleen van toepassing voor meet- en regelinrichtingen waarbij de meetverantwoordelijkheid is uitbesteed aan de LNB. Voor andere inrichtingen dient te gelden dat de LNB kan aangeven aan de afnemer en de meetverantwoordelijke dat de inrichting mogelijk niet correct functioneert of een afwijking vertoont. Verdeling of toewijzing van kosten horen niet in deze voorwaarden te worden opgenomen. Wij verzoeken u de voorwaarden dienovereenkomstig aan te passen.

**30. Voldoen aan relevante wet- en regelgeving**

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 5.2.3.

**In strijd met:** artikel 12b Gaswet, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Met dit artikel worden de landelijk netbeheerder en de aangeslotene verplicht zich aan alle relevante wet- en regelgeving te houden. De Gaswet biedt geen wettelijke basis om verplichtingen op te leggen die uit andere wet- en regelgeving voortvloeit. Bovendien rust op de betrokken partijen – los van de Gaswet – in het algemeen de verplichting om te voldoen aan alle relevante wet- en regelgeving. Wij verzoeken u deze bepaling uit de voorwaarden te verwijderen, met uitzondering van de technische aansluitvoorwaarden. Deze laatste voorwaarden dienen in de voorwaarden zelf te worden opgenomen (niet slechts de verwijzing).

**31. Capaciteitsbehoefte**

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 5.3.1.

**In strijd met:** het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch functioneren van de gasvoorziening, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Naar ons oordeel moet uit de voorwaarden duidelijk blijken dat het hier de verwachte capaciteitsbehoefte betreft. . Wij verzoeken u de voorwaarden dienovereenkomstig aan te passen.

**32. Veiligheid van de gasinstallatie**

**Onderdeel van het voorstel:** artikelen 6.2, 6.4 en 6.5.

**In strijd met:** het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** De verantwoordelijkheid voor de veiligheid van toestellen en installaties van de eindafnemer – dus vanaf de aansluiting – ligt bij de eindafnemer of de eigenaar zelf. De eisen waaraan de toestellen en installaties ten minste moeten voldoen zijn vastgesteld krachtens de

Warenwet (in het Besluit gastoestellen). Naar ons oordeel bevatten de artikelen 6.2, 6.4 en 6.5 verdergaande verplichtingen. Wij verzoeken u de genoemde artikelen zodanig aan te passen dat zij in lijn komen met de bepalingen zoals opgenomen in paragraaf 2.1.4 van de Aansluit- en transportvoorwaarden RNB.

### **33. Kennisnemen en wijzigen van het aansluitingenregister**

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 7.1.2.

**In strijd met:** het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch functioneren van de gasvoorziening, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** In dit artikel wordt de toegang tot het aansluitregister geregeld. Naar ons oordeel dient ook de afnemer de mogelijkheid te hebben om dit register te kunnen raadplegen en eventuele wijzigingen te laten doorvoeren. Wij verzoeken u de voorwaarden dienovereenkomstig aan te passen.

## **BIJLAGE 3: VOORWAARDEN SYSTEEMVERBINDING LNB EN REGIONAAL NET**

### **34. Aanvullende afspraken**

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 1.1.2.

**In strijd met:** het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden de interoperabiliteit van de netten garanderen, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Op grond van artikel 1.1.2 maken de landelijk netbeheerder en de regionale netbeheerder aanvullende afspraken over de verbindingen tussen hun netten. Niet duidelijk is om welke aanvullende afspraken het gaat. Voorzover het gaat om onderwerpen die onder de reikwijdte van de voorwaarden als bedoeld in artikel 12b Gaswet vallen, dan dienen die onderwerpen in de voorwaarden te worden opgenomen. Onderwerpen van strikt civielrechtelijke aard kunnen onderling worden afgesproken. Wij verzoeken u ons bij het indienen van het gewijzigd voorstel te informeren om welke specifieke onderwerpen het gaat bij deze aanvullende afspraken, dan wel die aanvullende afspraken in de voorwaarden op te nemen.

### **35. Leverings- en transportovereenkomst**

**Onderdeel van het voorstel:** paragraaf 1.3.

**In strijd met:** de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** De titel van deze paragraaf duidt op een andere inhoud. Wij verzoeken u de titel van de paragraaf aan te passen.

### 36. Vrije activiteiten zijn het uitgangspunt

**Onderdeel van het voorstel:** paragraaf 2.4 en 4.

**In strijd met:** het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers en de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Het bepaalde in paragraaf 2.4 en 4 is zodanig gesteld dat niet direct duidelijk is dat een afnemer zijn meetverantwoordelijkheid kan uitbesteden aan een andere partij dan de LNB, met toepassing van de meetvoorwaarden. Wij verzoeken u de structuur van deze paragrafen zodanig aan te passen dat de bepaling die de hoofdregel bevat als eerste wordt genoemd en dat die eventueel wordt gevolgd door bepalingen met uitzonderingsregels.

### 37. Afwijkende afspraken over meet- en regelinrichtingen

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 2.4.4.

**In strijd met:** het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** De voorwaarden dienen tevens de bepalingen te bevatten als de regionale netbeheerder de meet- en regelinrichting realiseert. Wij verzoeken u die bepalingen in de voorwaarden op te nemen.

### 38. Zorgvuldig handelende bedrijven

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 5.2.1.

**In strijd met:** artikel 12b Gaswet, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Het begrip “zorgvuldig handelende bedrijven” is niet eenduidig en vatbaar voor meerdere interpretaties. Bovendien horen dergelijke regels over samenwerking thuis in de Samenwerkingsregeling. Wij verzoeken u de voorwaarden dienovereenkomstig aan te passen.

### 39. Voldoen aan wet- en regelgeving

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 5.2.3.

**In strijd met:** artikel 12b Gaswet, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Met dit artikel worden de landelijk netbeheerder en de regionale netbeheerder verplicht zich aan alle relevante wet- en regelgeving te houden. De Gaswet biedt geen basis om verplichtingen op te leggen die uit andere wet- en regelgeving voortvloeit. Bovendien rust op de betrokken partijen – los van de Gaswet – in het algemeen de verplichting om te voldoen aan alle relevante wet- en regelgeving. Wij verzoeken u deze bepaling uit de voorwaarden te verwijderen, met uitzondering van de technische aansluitvoorwaarden. Deze laatste voorwaarden dienen in de voorwaarden zelf te worden opgenomen (niet slechts de verwijzing).

#### 40. Capaciteitsbehoefte

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 5.3.1.

**In strijd met:** het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch functioneren van de gasvoorziening, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Naar ons oordeel moet uit de voorwaarden duidelijk blijken dat het hier de verwachte capaciteitsbehoefte betreft. Wij verzoeken u de voorwaarden dienovereenkomstig aan te passen.

### BIJLAGE 4: TRANSPORTVOORWAARDEN LNB

#### 41. Marktplaatsen (TTF en gasbeurs)

**Onderdeel van het voorstel:** bepalingen ontbreken.

**In strijd met:** artikel 10 Ministeriele Regeling, het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders.

**Motivering:** In het voorstel ontbreken bepalingen waarmee marktplaatsen als TTF en de gasbeurs worden ondersteund. De ontwikkeling van die marktplaatsen is van groot belang voor de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, zeker op de Nederlandse gasmarkt. In dat licht dient ook de aanwijzing van APX als gasbeurs door de Minister van EZ te worden gezien. Ook is de LNB volgens artikel 66b Gaswet verplicht de aangewezen gasbeurs medewerking te verlenen voor de uitvoering van zijn taak. Met een zienswijzer zijn wij van oordeel dat dit voor de transportvoorwaarden betekent dat bepalingen over allocatie, nominaties, matching en confirmatie ten behoeve van de TTF dienen te worden toegevoegd. Wij verzoeken u de voorwaarden dienovereenkomstig aan te passen.

#### 42. Shippers moeten over stuurinformatie t.b.v. balancering kunnen beschikken

**Onderdeel van het voorstel:** bepalingen ontbreken.

**In strijd met:** artikel 14 Ministeriele Regeling, het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van het op een objectieve, transparante en niet-discriminatoire wijze in evenwicht houden van het landelijk gastransportnet en op een wijze die de kosten weerspiegelt.

**Motivering:** Omdat het balanceringsregime kosten georiënteerd moet zijn en een shipper de prikkel heeft om zijn actuele onbalans te optimaliseren, dient hij te beschikken over informatie betreffende de totale onbalanssituatie van het net. Daartoe dient de LNB de actuele onbalanssituatie van het totale net zonder vertraging te publiceren op zijn website. De LNB stelt ook de actuele afname per GOS beschikbaar aan de shippers die op dat GOS actief zijn. Wij verzoeken u de voorwaarden dienovereenkomstig aan te passen.

#### 43. Reservercapaciteit

**Onderdeel van het voorstel:** gehele onderdeel.

**In strijd met:** artikel 12b, lid 2, sub c Gaswet.

**Motivering:** Artikel 12b, lid 2, sub c Gaswet schrijft voor dat de voorwaarden bepalingen over 'de door een netbeheerder aan te houden reservercapaciteit beschikbaar voor transport van gas' dienen in te houden. Deze bepalingen ontbreken in het voorstel. Wij verzoeken u de voorwaarden op dit punt aan te vullen.

#### 44. Uitsluiting contracten voor 1 augustus 2000

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 1.1.

**In strijd met:** Gaswet, het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Op grond van artikel 1.1 worden overeenkomsten gesloten voor 1 augustus 2000 ongelijk behandeld ten opzichte van overeenkomsten die na die datum zijn gesloten. Dit brengt met zich mee dat bepaalde marktpartijen mogelijk bevoordeeld worden boven anderen, wat de ontwikkeling van het handelsverkeer in de weg kan staan. De landelijk netbeheerder gaf namens de gezamenlijke netbeheerders tijdens de hoorzitting aan dat het artikel kan worden verwijderd. Met enkele zienswijzers zijn wij van oordeel dat de Gaswet geen basis biedt voor ongelijke behandeling van de contracten zoals bedoeld in dit artikel. Wij verzoeken u de tweede zin van artikel 1.1 te verwijderen.

#### 45. Import- en exportcapaciteit

**Onderdeel van het voorstel:** paragraaf 2.

**In strijd met:** het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch functioneren van de gasvoorziening, het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, de eis dat de voorwaarden de interoperabiliteit van de netten garanderen, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** In de voorwaarden wordt geen onderscheid gemaakt tussen transportcapaciteit voor gas dat wordt ingevoerd in Nederland en transportcapaciteit voor gas dat wordt ingevoerd vanuit het buitenland. De gezamenlijke netbeheerders hebben op de hoorzitting aangegeven dat geïmporteerd gas in het systeem van entry en exitpunten net zo wordt behandeld als gas dat (op andere wijze) in Nederland wordt ingevoerd.

Voor de ontwikkeling van het handelsverkeer op de Nederlandse gasmarkt is van groot belang dat afnemers, handelaren en andere marktpartijen in Nederland ook gas kunnen importeren uit het buitenland. Daarnaast kunnen via de import nieuwe aanbieders vanuit het buitenland tot het gasmarkt toetreden. Om alle marktpartijen gelijke kansen te geven, is daarvoor vereist dat er transparante procedures zijn voor de berekening van de voor de markt beschikbare transportcapaciteit, publicatie daarvan en een non-discriminatoire, marktconforme verdeling van de capaciteit. Daarbij is van belang dat zoveel mogelijk transportcapaciteit voor de markt beschikbaar is, niet-gebruikte capaciteit weer voor de markt ter beschikking komt en de drempels voor de verkrijging van transportcapaciteit zo laag mogelijk zijn. Ook in de Richtlijnen

gastransport 2005 werd aandacht besteed aan de informatievoorziening over beschikbare im- en exportcapaciteit. Wij verzoeken u de voorwaarden dienovereenkomstig aan te passen.

#### 46. Jaarlijkse aanpassing van tranches

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 2.1.4.

**In strijd met:** 12b Gaswet, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Naar ons oordeel horen bepalingen zoals de 2° zin van artikel 2.1.4. niet thuis in de voorwaarden, maar in de bilaterale contracten tussen LNB en de netgebruiker. Wij verzoeken u de 2° zin in dit artikel te verwijderen.

#### 47. Flexibiliteitsdiensten

**Onderdeel van het voorstel:** paragraaf 2.3.

**In strijd met:** artikel 10a en 12b Gaswet, artikel 15 Ministeriele Regeling, het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Het voorstel bevat geen voorwaarden voor de levering van flexibiliteitsdiensten door de LNB, zoals ook enkele zienswijzers hebben aangegeven. Tijdens de hoorzitting is namens de gezamenlijke netbeheerders aangegeven dat die diensten niet door de LNB hoeven te worden aangeboden, zolang de economische machtspositie van N.V. Nederlandse Gasunie niet is vastgesteld.

De wettelijke basis voor het opnemen van voorwaarden voor het aanbieden van flexibiliteitsdiensten, is te vinden in artikel 12b, eerste lid, aanhef en onderdeel d, en artikel 10a, eerste lid, aanhef en onderdeel d, Gaswet. De taak van de LNB om flexibiliteitsdiensten aan te bieden, is weliswaar gebonden aan een voorwaarde – heeft Gasunie een economische machtspositie op de markt voor flexibiliteitsdiensten? –, maar de verplichting om een voorstel in te dienen voor de voorwaarden waaronder de LNB uitvoering geeft aan die taak, niet. Wel heeft dit invloed op de inwerkingtreding van dit deel van de voorwaarden. Wij verzoeken u de voorwaarden aan te vullen met bepalingen over de flexibiliteitsdiensten

#### 48. Gebruik van de exitcapaciteit

**Onderdeel van het voorstel:** paragraaf 3.

**In strijd met:** artikel 12b Gaswet, het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Uit artikel 12b Gaswet volgt dat de voorwaarden gelden tussen netbeheerders en afnemers. In de wijzigingsbrief van de Tarieencode is dit ook aangegeven en worden de gezamenlijke netbeheerders aangespoord om deze status van de afnemer expliciet te maken. Ook de transportwaarden voor het landelijk gastransportnet dienen in die zin gewijzigd te worden. Met enkele zienswijzers zijn wij van oordeel dat voorkomen dient te worden dat, bij wisseling van shipper en/of leverancier, het recht op exitcapaciteit aan de afnemer toe blijft komen (ter grootte

van zijn aansluitcapaciteit). In de voorwaarden dienen daartoe voorzieningen te worden opgenomen. Wij verzoeken u de voorwaarden dienovereenkomstig aan te passen.

#### 49. Zorgvuldig handelende marktpartij

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 3.1.2.

**In strijd met:** het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** in sub c is opgenomen dat een deelnemer zich in alle opzichten gedraagt als een ervaren alsmede redelijk en zorgvuldig handelende marktpartij in een soortgelijke bedrijfstak onder soortgelijke omstandigheden. Naar ons oordeel is dat onduidelijk en vatbaar voor meerdere interpretaties. Wij verzoeken u in de voorwaarden te specificeren aan welke eisen een deelnemer dient te voldoen, dan wel sub c te verwijderen.

#### 50. Erkende shipper

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 3.2.1.

**In strijd met:** het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch functioneren van de gasvoorziening, het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Op basis van artikel 3.2.1 onder sub a is een shipper gebonden aan de rechten en verplichtingen die uit aansluiting bij de stichting EnProBe voortvloeien. Niet duidelijk is om welke rechten en verplichtingen het gaat. Naar ons oordeel is het van belang dat er voor alle partijen die door de voorwaarden worden geraakt, vooraf duidelijkheid is over hun rechten en plichten. Wij verzoeken u in de onderhavige voorwaarden te specificeren in welke situaties of onder welke omstandigheden een recht of een plicht wel of niet zal gelden. Ter bevordering van de handel op de gasbeurs verzoeken wij u de erkenningsregeling van shippers uit te breiden met de erkenning van shippers die uitsluitend het recht hebben om op het TTF nominaties in te dienen en transactiepartij te zijn in een nominatie.

#### 51. Intrekking erkenning

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 3.2.3.

**In strijd met:** het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Artikel 3.2.3, derde zin, beschrijft de rechtsgevolgen van de beëindiging van overeenkomsten en grijpt daardoor in op de civielrechtelijke verhoudingen tussen shipper en de netbeheerder van het landelijk gastransportnet. Dergelijke verhoudingen worden – onder meer – geregeld in het Burgerlijk Wetboek. De Gaswet biedt geen juridische basis om daarop in te grijpen. Wij verzoeken u de derde zin van het artikel 3.2.3 te verwijderen.

## 52. Vrijstelling

**Onderdeel van het voorstel:** paragraaf 3.3.

**In strijd met:** het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Uit paragraaf 3.3 blijkt niet onder welke voorwaarden en voor welke duur de vrijstelling van de shipperserkenning wordt verleend, en onder welke voorwaarden en voor welke duur er toestemming wordt gegeven voor het uitvoeren van het operationele berichtenverkeer namens een shipper. Wij verzoeken u om de voorwaarden ten aanzien van bedoelde vrijstelling en toestemming integraal in de voorwaarden op te nemen.

## 53. Basisbalanceringsregime

**Onderdeel van het voorstel:** paragraaf 4.1.

**In strijd met:** artikel 14 Ministeriele Regeling, het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van het op een objectieve, transparante en niet-discriminatoire wijze in evenwicht houden van het landelijk gastransportnet en op een wijze die de kosten weerspiegelt, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** In de Richtlijnen gastransport 2005 werd al aangekondigd dat de LNB een meer kostengeoriënteerd balanceringsregime zou introduceren. Het balanceringsregime dat nu in de voorwaarden is opgenomen is gebaseerd op het oude regime. Naar ons oordeel dient het balanceringsregime gebaseerd te zijn op de uitgangspunten in artikel 14 van de Ministeriele Regeling en de Richtlijnen Gastransport 2005. Onderdeel van deze voorwaarden dienen bepalingen te zijn over de totstandkoming van de marktconforme prijs van de verrekening van onbalans, welke toeslagen bij onbalans worden berekend en hoe de hoogte van de toeslagen bepaald wordt. Daarbij dient tevens gespecificeerd te worden wat wordt verstaan onder operationele marge en temperatuurafhankelijke uurtolerantie. De boetesystematiek voor onbalans dient de kosten van het balanceren te weerspiegelen.

Op de website van de LNB is inmiddels de tekst van het voorstel voor het balanceringsregime per 1 januari 2006 openbaar gemaakt. Naar wij begrijpen hebben de gezamenlijke netbeheerders het voorstel inmiddels aan de representatieve organisaties voorgelegd. Wij verzoeken u het voorstel uiterlijk 1 november 2005 bij ons in te dienen.

## 54. Tijdelijke vrijstelling

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 4.2.2.5.

**In strijd met:** het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** In de voorwaarden is niet opgenomen in welke gevallen en onder welke voorwaarden tijdelijke vrijstelling van de verplichting tot nomineren wordt verleend. Voor de shippers is van belang dat zij vooraf weten wanneer zij vrijstelling kunnen krijgen. Wij verzoeken u de gevallen en

de voorwaarden waaronder vrijstelling wordt verleend in de voorwaarden op te nemen, dan wel de mogelijkheid van vrijstelling te verwijderen.

#### 55. Allocatierol

**Onderdeel van het voorstel:** paragraaf 4.3.2.

**In strijd met:** het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch functioneren van de gasvoorziening, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Het begrip “allocatierol” dient in de begrippenlijst te worden opgenomen. Naar ons oordeel dienen de voorwaarden waaronder een shipper een allocatierol kan krijgen integraal in de voorwaarden opgenomen te worden. Wij verzoeken u de voorwaarden dienovereenkomstig aan te passen.

#### 56. Beperking capaciteit door onderhoud

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 4.4.1.

**In strijd met:** het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch functioneren van de gasvoorziening, het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Niet duidelijk is op welke wijze de overblijvende capaciteit zal worden toegewezen. Voor marktpartijen is van belang dat zij vooraf weten onder welke condities zij nog kunnen beschikken over de overblijvende capaciteit. Wij verzoeken u een non-discriminatoire methodiek voor de toewijzing van overblijvende capaciteit in de voorwaarden op te nemen.

#### 57. Dagcontracten

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 5.1.2.

**In strijd met:** het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch functioneren van de gasvoorziening, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Uit artikel 5.1.2 blijkt niet duidelijk wat dagcontracten zijn. Uit oogpunt van objectiviteit en rechtszekerheid dient duidelijk vermeld te worden welke rechten en plichten uit dagcontracten voortvloeien. Wij verzoeken u die rechten en plichten in de voorwaarden op te nemen.

#### 58. Kwaliteitsconversie

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 5.1.3.

**In strijd met:** het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch functioneren van de gasvoorziening, het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Uit de voorwaarden blijkt niet duidelijk onder welke voorwaarden de systeemdienst kwaliteitsconversie wordt aangeboden. Met enkele zienswijzers zijn wij van oordeel dat kwaliteitsconversie voor de vergroting van de marktwerking een belangrijke systeemdienst is waarvan de kosten worden gesocialiseerd. Uit oogpunt van transparantie dient duidelijk vermeld te worden welke eisen aan het aangeboden gas gesteld worden en onder welke voorwaarden conversiecapaciteit geboekt kan worden, inclusief de wijze waarop de capaciteit marktconform wordt verdeeld in tijden van schaarste. Wij verzoeken u de voorwaarden dienovereenkomstig aan te passen.

### 59. Tijdelijk afwijken

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 5.1.7.

**In strijd met:** het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Uit artikel 5.1.7 blijkt niet wat onder “ingrijpende veranderingen in de gasmarkt” wordt verstaan. Uit oogpunt van objectiviteit en rechtszekerheid dient duidelijk vermeld te worden onder welke omstandigheden, voor welke categorieën en voor welke duur wordt afgeweken van de in 5.1 neergelegde regels. Wij verzoeken u de voorwaarden op dit punt aan te vullen, dan wel artikel 5.1.7 te verwijderen.

### 60. Transportonderbrekingen

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 6.1 Transportvoorwaarden LNB.

**In strijd met:** het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders en de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** De in deze artikelen verwoorde verplichting is naar ons oordeel niet voldoende uitgewerkt. Met een zienswijzer zijn wij van oordeel dat de voorwaarden dienen te worden uitgebreid met een informatieplicht van de netbeheerder naar de afnemer om de aard, oorzaak en verwachte duur van de opgetreden onderbreking kenbaar te maken en daarbij aan te geven welke inspanningen worden verricht om deze zo spoedig mogelijk op te heffen. Wij verzoeken u de voorwaarden dienovereenkomstig aan te passen.

### 61. Kredietwaardigheidseisen

**Onderdeel van het voorstel:** bijlage 1.

**In strijd met:** het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** In het voorstel is opgenomen dat shippers verplicht kunnen worden zekerheid te stellen voor een bedrag tot maximaal 5 maal de maximale maandfactuur. Met enige zienswijzers zijn wij van oordeel dat de kredietwaardigheidseisen niet onredelijk handels- of toetredingsbelemmerend mogen werken. Wij verzoeken u bij het indienen van het gewijzigd

voorstel de keuze voor 5 maal de maximale maandfactuur nader te motiveren, dan wel de omvang van de zekerheid terug te brengen.

#### BIJLAGE 5: MEETVOORWAARDEN RNB

##### **62. Toegankelijkheid meetinrichting**

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 1.2.1, sub b.

**In strijd met:** het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch functioneren van de gasvoorziening, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** De verplichte aanwezigheid van de netbeheerder, op kosten van de erkende meetverantwoordelijke, bij toegang tot de meetinrichting is niet proportioneel en werkt onnodig kostenverhogend, wat uiteindelijk door de afnemers zal worden gedragen. De noodzaak hiervoor is niet duidelijk. Wij verzoeken u deze bepaling aan te passen.

##### **63. Termijn tussen switchmelding en switchdatum**

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 2.1.11.

**In strijd met:** het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Uit artikel 2.2.11 blijkt dat de maximumtermijn tussen de switchmelding en de datum van switchen een maand is. Niet duidelijk is waarom deze termijn een maand is en niet langer. Wij verzoeken u bij het indienen van het gewijzigd voorstel de keuze voor deze maand nader te motiveren, dan wel de termijn te verlengen.

##### **64. Toepasselijkheid Awb**

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 2.4.8.

**In strijd met:** Gaswet en Algemene wet bestuursrecht.

**Motivering:** Met dit artikel wordt de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard op de besluiten van TenneT. De Gaswet noch de Awb bieden een wettelijke basis om de Awb via deze voorwaarden van toepassing te verklaren. De Awb kent voor de toepasselijkheid van die wet haar eigen bepalingen. Wij verzoeken u het artikel 2.4.8 uit de voorwaarden te verwijderen.

##### **65. Overgangsregeling voor aanwijzing erkende meetverantwoordelijke**

**Onderdeel van het voorstel:** toe te voegen als paragraaf 2.6.

**In strijd met:** het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch functioneren van de gasvoorziening, het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** In de voorwaarden is nog geen regeling opgenomen voor de overgang van de bestaande situatie waarin geen meetverantwoordelijkheid en erkende meetverantwoordelijken bestaan, naar de toekomstige situatie waarin afnemers hun meetverantwoordelijkheid gaan

overdragen en meetverantwoordelijken worden erkend. Wij verzoeken u passende overgangsmaatregelen op te nemen.

#### **66. Fysieke uitlezing meetinrichting in geval van pulsoverdracht**

**Onderdeel van het voorstel:** artikelen 4.1.1.2 en 4.1.1.3.

**In strijd met:** het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch functioneren van de gasvoorziening, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Uit genoemde bepalingen blijkt onvoldoende eenduidig dat ook in geval van pulsoverdracht tussen gasmeter en EVHI een halfjaarlijkse fysieke meteruitlezing moet plaatsvinden. Wij verzoeken u de bepalingen terzake zodanig aan te passen dat hierover geen misverstand kan ontstaan.

#### **67. Inhoud switchmelding**

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 6.1.2.4.

**In strijd met:** het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers.

**Motivering:** In sub c lijkt sprake van een verschrijving: moet met 'de' beginnen i.p.v. 'of'.

### BIJLAGE 6: MEETVOORWAARDEN LNB

#### **68. Meetverantwoordelijkheid op het landelijk gastransportnet**

**Onderdeel van het voorstel:** onderdeel ontbreekt.

**In strijd met:** het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Anders dan in de meetvoorwaarden voor het regionale net, is in de meetvoorwaarden voor het landelijk net niet het systeem van erkende meetverantwoordelijkheid geïntroduceerd. In de technische codes elektriciteit is dat wel het geval en dat functioneert naar behoren. Wij verzoeken u de voorwaarden zodanig uit te breiden dat ook aangeslotenen op het landelijk gastransportnet, op een zelfde wijze als aangeslotenen op een regionaal gastransportnet, de mogelijkheid hebben hun meetverantwoordelijkheid over te dragen aan een daartoe erkende meetverantwoordelijke.

#### **69. Toegelaten gasmeters**

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 2.1.1.

**In strijd met:** het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** In artikel 2.1.1 is bepaald dat gas uitsluitend mag worden gemeten met door het NMI toegelaten gasmeters. Niet duidelijk is om welke meters het gaat, hoe de toelating van gasmeters tot stand komt en waarom geen andere meters mogen worden gebruikt. Wij verzoeken u bij het

indienen van het gewijzigde voorstel te motiveren waarom slechts deze meters mogen worden gebruikt, dan wel de verwijzing uit de voorwaarden te verwijderen.

#### **70. Bepaling waarden voor EVHI en gaskwaliteitssysteem**

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 2.4.6 en 3.5.2.

**In strijd met:** het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch functioneren van de gasvoorziening, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Met het oog op objectiviteit en rechtszekerheid dient de methode waarmee de voor de werking van het EVHI benodigde eigenschappen van het gas worden bepaald in deze voorwaarden te worden opgenomen en dienen de uitkomsten van deze bepaling te worden gepubliceerd, bijvoorbeeld via de website van de LNB. Wij verzoeken u de voorwaarden dienovereenkomstig aan te passen.

#### **71. CUSUM techniek**

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 2.7.3.

**In strijd met:** het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch functioneren van de gasvoorziening, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Niet duidelijk is wat de CUSUM techniek inhoudt. Uit het oogpunt van objectiviteit en rechtzekerheid verzoeken wij u dit in de voorwaarden te specificeren.

#### **72. Controle meetgegevens**

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 4.1.7.

**In strijd met:** het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders en de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Niet duidelijk is wat de controle van gegevens inhoudt (naast de verificatie van gegevens). Wij verzoeken u in de voorwaarden duidelijk te maken wat de controle van de gegevens inhoudt, dan wel de verwijzingen er naar te schrappen.

#### **73. Geschilbeslechting**

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 4.6.1.

**In strijd met:** artikelen 12b en 19 Gaswet.

**Motivering:** Op basis van de 3<sup>e</sup>, 4<sup>e</sup> en 5<sup>e</sup> zin van dit artikel is een aangeslotene gehouden een geschil met de LNB aan een derde partij voor te leggen. Dit doorkruist de mogelijkheid van geschilbeslechting op basis van artikel 19 Gaswet. Dat is naar ons oordeel niet wenselijk. Wij verzoeken u de 3<sup>e</sup>, 4<sup>e</sup> en 5<sup>e</sup> zin van het artikel te verwijderen .

## BIJLAGE 7: WETTELIJKE TAKEN LNB VAN ALGEMEEN BELANG

### 74. Voorwaarden niet volledig

**Onderdeel van het voorstel:** alle onderdelen.

**In strijd met:** artikel 12 Gaswet, het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch functioneren van de gasvoorziening, het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** De voorwaarden over de punten waar gas afkomstig uit de kleine velden kan worden ingevoerd (artikel 10a, lid 1, sub e Gaswet) zijn niet meer dan herhaling van de wetsartikelen. De voorwaarden over transportzekerheid (artikel 10a, lid 1, sub g Gaswet) ontbreken geheel. Met enkele zienswijzers zijn wij van oordeel dat de voorwaarden op dit punt niet volledig zijn beschreven. Wij verzoeken u de voorwaarden op de genoemde punten aan te vullen, waarbij in ieder geval wordt opgenomen (i) de wijze waarop de LNB bewerkstelligt dat voldoende transportcapaciteit voor binnenlands verbruik voor handen is bij een toename van de transitstromen, en (ii) de wijze waarop de LNB invulling geeft aan de taak uit artikel 10a, lid 1, sub g.

### 75. Conflict tussen artikelen 54a en 12f Gaswet

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 3.2.

**In strijd met:** Gaswet.

**Motivering:** Deze bepaling geeft de landelijk netbeheerder de mogelijkheid van de voorwaarden af te wijken. Niet duidelijk is waaruit het conflict tussen het planmatig beheer van gasvoorkomens en de voorwaarden zou kunnen bestaan. De landelijk netbeheerder dient ook bij de uitvoering van de taak uit artikel 54a Gaswet, de voorwaarden in acht te nemen. Als reeds nu sprake is van een conflict van voorwaarden met artikel 54a, dan dienen de betrokken onderdelen van de voorwaarden daarop te worden aangepast. Wij verzoeken u dit artikel aan te passen of te verwijderen.

## BIJLAGE 8: ALLOCATIEMETHODE

### 76. Uitzonderlijke gevallen allocatie en reconciliatie

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 2.3.4 en 3.3.

**In strijd met:** het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Het verwijzen in de voorwaarden naar “uitzonderlijke gevallen” en “gerechtvaardigde belangen” is niet transparant en beperkt de rechtszekerheid van de afnemer. De “uitzonderlijke gevallen” en de “gerechtvaardigde belangen” dienen naar ons oordeel dan ook integraal in de voorwaarden te worden opgenomen, dan wel dienen de verwijzingen er naar te worden geschrapt. Wij verzoeken u de voorwaarden dienovereenkomstig aan te passen.

#### 77. Dezelfde onderwerpen in dezelfde paragraaf

**Onderdeel van het voorstel:** paragraaf 2 en 4; 3 en 5.

**In strijd met:** het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Naar ons oordeel komt het de duidelijkheid van de allocatie voorwaarden niet ten goede dat de nadere regels, waarnaar in paragraaf 2 en 3 wordt verwezen, beschreven worden in respectievelijk paragraaf 4 en 5. Uit oogpunt van transparantie dienen de nadere regels opgenomen te worden in dezelfde paragraaf waar naar deze regel verwezen wordt. Door deze maatregel zal de overzichtelijkheid van de voorwaarden verbeteren. Wij verzoeken u de voorwaarden dienovereenkomstig aan te passen.

#### 78. Restenergie

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 4.5.1.

**In strijd met:** het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch functioneren van de gasvoorziening, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van het op een objectieve, transparante en niet-discriminatoire wijze in evenwicht houden van het landelijk gastransportnet en op een wijze die de kosten weerspiegelt, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Door het algemene karakter van de bewoordingen in artikel 4.5.1 is deze bepaling nauwelijks aan te merken als een voorwaarde met betrekking tot de wijze waarop netbeheerders en afnemers alsmede netbeheerders zich jegens elkaar gedragen ten aanzien van het meten van gegevens betreffende het transport van gas en de uitwisseling van meetgegevens. Wij verzoeken u dan ook het gestelde verder te specificeren, dan wel te verwijderen uit deze voorwaarden.

#### 79. Verrekenprijs

**Onderdeel van het voorstel:** artikel 5.2.2.

**In strijd met:** het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Onduidelijk is hoe de in artikel 5.2.2 genoemde verrekenprijs tot stand komt en bekend wordt gemaakt. Wij verzoeken u in de voorwaarden op te nemen de methode voor de prijsbepaling en de publicatie van de resultaten van die bepaling, tezamen met de overige relevante gegevens, op de website van de LNB.

## 80. Restenergie op GOS

**Onderdeel van het voorstel:** Bijlage 3, artikel 3.1.1.

**In strijd met:** het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Niet duidelijk is hoe de restenergie op het GOS wordt berekend. Wij verzoeken u in de voorwaarden op te nemen de methode voor de bepaling van de restenergie en de publicatie van de resultaten van die bepaling, tezamen met de overige relevante gegevens per GOS, op de website van de LNB.

## 81. Toewijzen restenergie

**Onderdeel van het voorstel:** Bijlage 3, artikelen B3.1.1 en B3.1.2.

**In strijd met:** het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch functioneren van de gasvoorziening, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** Niet duidelijk is waarom de restenergie alleen aan de kleinverbruikers zonder uurmeting, dan wel de meest voorkomende afnamecategorie wordt toegerekend. Voor deze ongelijke behandeling ten opzichte van de andere afnemers lijkt geen grond te bestaan. Wij verzoeken u bij het indienen van het gewijzigd voorstel te motiveren waarom deze ongelijke behandeling gerechtvaardigd is, dan wel een methodiek in de voorwaarden op te nemen waarmee de restenergie over alle afnemers wordt verdeeld.

## BIJLAGE 9: SAMENWERKINGSREGELING NETBEHEERDERS GAS

Geen opmerkingen.

## BIJLAGE 10: BEGRIPPENLIJST GAS

### 82. Aangeslotene of afnemer

**Onderdeel van het voorstel:** definities Aangeslotene en Afnemer.

**In strijd met:** artikel 1 Gaswet, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** In de Begrippenlijst wordt zowel een afnemer als een aangeslotene gedefinieerd. In de Gaswet is de afnemer gedefinieerd, als een persoon met een aansluiting op een gastransportnet, en niet de aangeslotene. Om verwarring te voorkomen en de voorwaarden transparant te houden, dient naar ons oordeel voor de definities van begrippen zoveel mogelijk aangesloten te worden bij de Gaswet (in dit geval de afnemer). Wij verzoeken u zoveel mogelijk de definitie van afnemer te gebruiken en de voorwaarden daaraan aan te passen.

### 83. Aansluitovereenkomst en Aansluit- en transportovereenkomst

**Onderdeel van het voorstel:** definities Aansluitovereenkomst en Aansluit- en transportovereenkomst.

**In strijd met:** de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn. het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders en het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers.

**Motivering:** Onduidelijk is waarom hier een onderscheid tussen enerzijds aansluitovereenkomst en anderzijds aansluit- en transportovereenkomst wordt gemaakt. Tevens is onduidelijk waarom deze definities alleen gelden voor de regionale netbeheerder en niet voor de landelijk netbeheerder. Wij verzoeken u bij het indienen van het gewijzigd voorstel voor beide kwesties toe te lichten waarom dit onderscheid wordt gemaakt, dan wel de voorwaarden aan te passen.

### 84. Invoeder

**Onderdeel van het voorstel:** definitie Invoeder.

**In strijd met:** 12b Gaswet.

**Motivering:** In de Begrippenlijst is het begrip invoeder gedefinieerd als “een aangeslotene die gas invoedt in het regionaal gastransportnet”. Op het landelijk gastransportnet wordt echter ook gas ingevoerd, terwijl ook die invoeders onder de voorwaarden vallen. Wij verzoeken u het begrip zodanig aan te passen dat ook invoeders op het landelijk gastransportnet onder de definitie vallen.

### 85. kWh

**Onderdeel van het voorstel:** definitie ontbreekt.

**In strijd met:** het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt, de eis dat de voorwaarden de interoperabiliteit van de netten garanderen, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** De eenheid ‘kWh’ ontbreekt in de Begrippenlijst. Zoals reeds eerder opgemerkt, dient voorkomen te worden dat onduidelijk bestaat over de inhoud van een begrip. Daarnaast is van belang dat voor de partijen die door de voorwaarden worden geraakt, duidelijk en overzichtelijk is wat de inhoud van een begrip is. Wij verzoeken u om het begrip kWh te definiëren, alsook de omrekeningsfactoren naar de overige in de voorwaarden gehanteerde aanduiding van energiehoeveelheid (M) en kubieke meter Groningen Gas) vast te leggen .

### 86. Overdrachtspunt of aansluiting

**Onderdeel van het voorstel:** definities Overdrachtspunt en Aansluiting.

**In strijd met:** artikel 1 Gaswet, het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch functioneren van de gasvoorziening, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** In de Begrippenlijst staat zowel een definitie van Overdrachtspunt als een definitie van Aansluiting. In de Voorwaarden systeemverbinding LNB – aangeslotene is de wettelijke term aansluiting in het geheel niet gebruikt. Met meerdere zienswijzers zijn wij van oordeel dat dit niet

transparant is, en mogelijk leidt tot onduidelijkheid en rechtsongelijkheid. Wij verzoeken u de definitie van Overdrachtpunt daar waar toepasselijk te vervangen door de definitie van Aansluiting.

### **87. Systeemverbinding**

**Onderdeel van het voorstel:** definitie Systeemverbinding.

**In strijd met:** artikel 1 Gaswet, het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch functioneren van de gasvoorziening, het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers, de eis dat de voorwaarden de interoperabiliteit van de netten garanderen, de eis dat de voorwaarden objectief, evenredig en niet discriminerend zijn.

**Motivering:** In de Begrippenlijst is het begrip 'Systeemverbinding' opgenomen. Daarmee worden zowel de verbindingen van afnemers op het landelijk gastransportnet, als de verbindingen tussen het landelijk gastransportnet en de regionale gastransportnetten aangeduid. Het eerste type verbinding is in de Gaswet gedefinieerd als een aansluiting. Niet valt in te zien waarom de aansluitingen op het landelijk gastransportnet niet conform de wettelijke definitie worden aangeduid. Met meerdere zienswijzers zijn wij van oordeel dat dit mogelijk leidt tot onduidelijkheid en rechtsongelijkheid. Ook afnemers (een persoon met een aansluiting op een gastransportnet) op het landelijk gastransportnet vallen onder de wettelijke bepalingen. Verbindingen tussen de regionale gastransportnetten en het landelijk gastransportnet vallen onder het begrip 'Netkoppeling'. Wij verzoeken u zoveel mogelijk de definitie van aansluiting te gebruiken en de definitie van Systeemverbinding slechts te hanteren waar dat om technische redenen noodzakelijk is.